

BATERIE I AKUMULATORY KONTROLA INSPEKCJI HANDLOWEJ

IV kwartał 2019 r.

WSTĘP

Inspekcja Handlowa jest wyspecjalizowanym organem kontroli powołanym do ochrony interesów i praw konsumentów oraz interesów gospodarczych państwa. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 b) ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o Inspekcji Handlowej (Dz. U z 2019 r., poz. 1668 z późn. zm.) do zadań Inspekcji Handlowej należy kontrola przestrzegania przez sprzedawców detalicznych i sprzedawców hurtowych przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2019 r., poz. 521 z późn.zm.) dotyczących:

- dopuszczalnej zawartości rtęci, kadmu we wprowadzonych do obrotu bateriach i akumulatorach (art. 8 ustawy o bateriach i akumulatorach),
- oznakowania wprowadzonych do obrotu baterii i akumulatorów (art. 9 ww. ustawy),
- zasad projektowania wprowadzonego do obrotu sprzętu oraz dołączanych do nich instrukcji (art. 11 ww. ustawy),
- obowiązków sprzedawców hurtowych i sprzedawców detalicznych, baterii przenośnych lub akumulatorów przenośnych oraz przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie wymiany zużytych baterii lub zużytych akumulatorów art. 48-50, art. 53 oraz art. 54 ust. 1 i 2 ww. ustawy).

Zgodnie z Planem Kontroli Inspekcji Handlowej na rok 2019 w IV kwartale na terenie całego kraju przeprowadzono kontrolę prawidłowości obrotu akumulatorami i bateriami.

Głównym celem kontroli było przeprowadzenie oceny, w jakim stopniu przedsiębiorcy wywiązują się z obowiązków wynikających z ustawy o bateriach i akumulatorach.

Kontrolą objęto przedsiębiorców będących w rozumieniu ustawy o bateriach i akumulatorach :

- sprzedawcami detalicznymi – tj. przedsiębiorcami, którzy w ramach wykonywanej działalności gospodarczej udostępniają odpłatnie lub nieodpłatnie baterie lub akumulatory w celu używania przez użytkowników końcowych, w tym także jako przynależność albo część składową urządzenia lub dodatek do innych produktów(art. 6 pkt 14 ww. ustawy);
- sprzedawcami hurtowymi – tj. przedsiębiorcami, którzy w ramach wykonywanej działalności gospodarczej udostępniają odpłatnie lub nieodpłatnie baterie lub akumulatory w celu ich dalszego odpłatnego lub nieodpłatnego udostępniania, w tym także jako przynależność albo część składową urządzenia lub dodatek do innych produktów (art. 6 pkt 15 ww. ustawy);

WSTĘP

- sprzedawcami hurtowymi i detalicznymi oferującymi sprzęt elektryczny lub elektroniczny w całości albo w części zasilany bateriami lub akumulatorami lub przystosowany do tego rodzaju zasilania.

Poza kontrolą podmiotów oferujących baterie i akumulatory sprawdzano także czy wyroby znajdujące się w obrocie spełniają określone przepisami wymagania. Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o bateriach i akumulatorach jako baterie (akumulatory) rozumie się źródła energii elektrycznej wytwarzanej przez bezpośrednie przetwarzanie energii chemicznej, które składa się z jednego albo kilku:

- a. pierwotnych ogniw baterii nienadających się do powtórnego naładowania albo
- b. wtórnych ogniw baterii nadających się do powtórnego naładowania.

Kontrolą objęto:

- baterie i akumulatory przenośne w rozumieniu art. 6 pkt 3 ww. ustawy, tj. – baterie i akumulatory, w tym ogniwa guzikowe lub zestawy, które są szczelnie zamknięte i mogą być przenoszone w ręku oraz nie stanowią baterii przemysłowej i akumulatora przemysłowego albo baterii samochodowej i

akumulatora samochodowego, w szczególności:

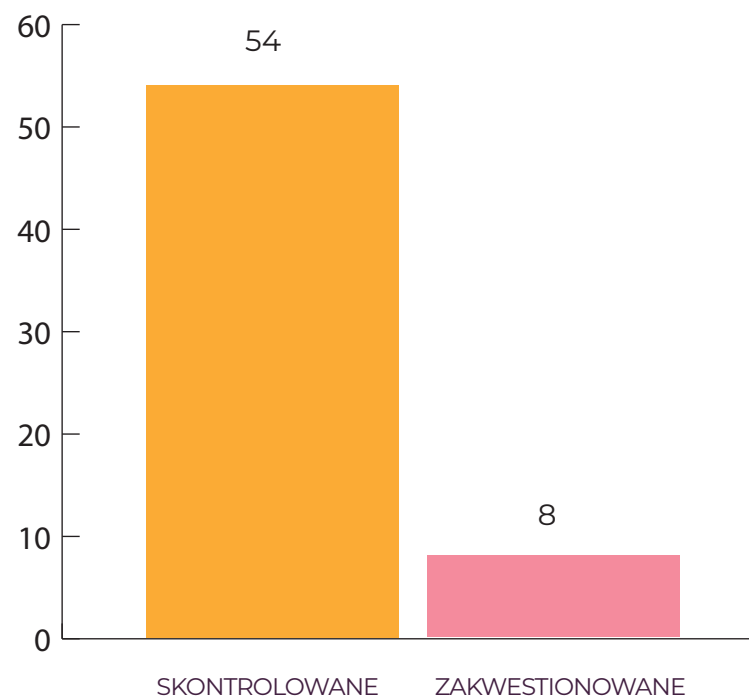
- a. baterie jednoogniowe typu AA i AAA,
  - b. baterie i akumulatory, które są przeznaczone do używania w telefonach przenośnych, komputerach przenośnych, elektronarzędziach bezprzewodowych, zabawkach i sprzęcie gospodarstwa domowego,
  - c. baterie i akumulatory, które są przeznaczone do używania w gospodarstwach domowych do zwykłych celów,
  - d. inne baterie i akumulatory, niewymienione wyżej, a które mogą być bez trudności przenoszone oraz nie są bateriami samochodowymi i akumulatorami samochodowymi oraz bateriami przemysłowymi i akumulatorami przemysłowymi;
- baterie i akumulatory samochodowe w rozumieniu art. 6 pkt 4 ww. ustawy, tj. - baterie i akumulatory, które są używane do rozruszników, oświetlenia lub inicjowania zapłonu w pojazdach;
  - sprzęt w rozumieniu art. 4 pkt 13 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2019 r., poz. 1895 z późn. zm.), który jest w całości albo w części zasilany bateriami lub akumulatorami lub jest

WSTĘP

przystosowany do tego rodzaju zasilania (patrz art. 6 pkt 16) ustawy o bateriach i akumulatorach).

Ogółem skontrolowano 54 przedsiębiorców, a różnego rodzaju nieprawidłowości stwierdzono u 8 z nich (14,8 proc. skontrolowanych).

Kontrolą objęto 109 partii baterii oraz 77 partii akumulatorów oraz 42 partie sprzętu zasilanego bateriami lub akumulatorami. Zakwestionowano 2 partie sprzętu w rozumieniu art. 4 pkt 13 ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

WYKRES 2. ILOŚCI SKONTROLOWANYCH PRZEDSIĘBIORCÓW ORAZ ILOŚĆ PRZEDSIĘBIORCÓW, U KTÓRYCH STWIERDZONO NIEPRAWIDŁOWOŚCI W IV KWARTALE 2019 ROKU

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej.

II. SZCZEGÓŁOWE USTALENIA KONTROLI

W toku kontroli sprawdzano

Prawidłowość oznaczenia oferowanych do sprzedaży baterii i akumulatorów

- Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o bateriach i akumulatorach wprowadzane do obrotu baterie i akumulatory, w tym zestawy oraz ogniwa guzikowe, powinny być w sposób widoczny, czytelny i trwały, oznakowane symbolem selektywnego zbierania. W toku kontroli w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.
- Stosownie do art. 31 ust. 3 ustawy o bateriach akumulatorach do baterii samochodowych kwasowo-ołowiowych, akumulatorów samochodowych kwasowo-ołowiowych powinny być dołączone informacje o warunkach i trybie ich zwrotu oraz o zorganizowanych dla nich punktach zbierania. W powyższym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

Prawidłowość zaprojektowania i oznakowania sprzętu

W celu sprawdzenia prawidłowości zaprojektowania i oznakowania sprzętu oględzinom poddano ogółem 42 partie sprzętu elektrycznego lub elektronicznego w całości albo w części zasilanego bateriami lub akumulatorami lub przystosowanego do tego rodzaju zasilania.

Stwierdzono, że wszystkie ww. wyroby były zaprojektowane w sposób umożliwiający łatwe usunięcie z nich zużytych baterii i zużytych akumulatorów, zgodnie z wymaganiami art. 11 ust. 2 ustawy o bateriach i akumulatorach.

W jednym przypadku nie dołączono informacji o rodzaju zamontowanych baterii i w jednym nie dołączono informacji o sposobie bezpiecznego usunięcia baterii ze sprzętu. Do przedsiębiorców wprowadzających ww. wyroby do obrotu wystąpiono z wnioskami o uzupełnienie brakujących informacji oraz skierowano informacje do właściwych miejscowo inspektoratów ochrony środowiska.

Prawidłowość i legalność wykonywania działalności

Sprzedawcy detaliczni

Zgodnie z art. 48 ustawy o bateriach i akumulatorach, sprzedawca detaliczny baterii przenośnych lub akumulatorów przenośnych, którego powierzchnia sprzedaży w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2020 r. poz. 293) przekracza 25 m² ma obowiązek:

- przyjmowania selektywnie zebranych zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych od użytkownika końcowego przez udostępnienie pojemnika na

II. SZCZEGÓŁOWE USTALENIA KONTROLI

zużyte baterie przenośne i zużyte akumulatory przenośne, bez żądania od niego zapłaty za ich przyjęcie;

- przekazywania zebranych, zużytych baterii i zużytych akumulatorów, sprzedawcy hurtowemu lub zbierającemu zużyte baterie lub zużyte akumulatory.

W powyższym zakresie skontrolowano ogółem 40 sprzedawców detalicznych, stwierdzając u jednego z nich niewywiązywanie się z powyższych obowiązków. Wobec przedsiębiorcy został skierowany wniosek do sądu o ukaranie z art. 86 pkt 1 i 2 ustawy o bateriach i akumulatorach. Kontrolowany usunął powyższe nieprawidłowości - umieścił pojemnik na zużyte baterie i akumulatory z informacją o treści: „Tu możesz wrzucać nieodpłatnie zużyte baterie przenośne i zużyte akumulatory przenośne”.

Ponadto prowadząc kontrolę u 30 sprzedawców detalicznych oferujących baterie samochodowe kwasowo-ołowiowe lub akumulatory samochodowe kwasowo-ołowiowe inspektorzy ustalili, że jeden z kontrolowanych w widocznym miejscu w punkcie sprzedaży nie umieścił informacji o punktach zbierania zużytych baterii i zużytych akumulatorów, zorganizowanych przez wprowadzającego baterie lub akumulatory, którego baterie lub akumulatory sprzedaje – art. 53 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy.

Przedsiębiorca w toku kontroli podjął działania zmierzające do usunięcia nieprawidłowości poprzez uwidocznienie wymaganych informacji.

Ustalono dodatkowo, że dwóch przedsiębiorców dokumentowało pobieranie i zwrot opłaty depozytowej na dokumencie niezgodnym ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie wzoru dokumentu potwierdzającego pobranie opłaty depozytowej i dokumentu potwierdzającego zwrot opłaty depozytowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 811). Kontrolowani zostali pouczeni o obowiązku stosowania dokumentu potwierdzającego pobranie i zwrot opłaty depozytowej, zgodnego ze wzorem określonym w ww. rozporządzeniu Ministra Środowiska.

Sprzedawcy hurtowi

Zgodnie z art. 49 ustawy o bateriach i akumulatorach, sprzedawca hurtowy baterii przenośnych lub akumulatorów przenośnych ma obowiązek:

- przyjmowania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych od użytkownika końcowego oraz od sprzedawcy detalicznego, któremu przekazał baterie przenośne lub akumulatory przenośne, bez żądania od niego zapłaty za ich przyjęcie;

II. SZCZEGÓŁOWE USTALENIA KONTROLI

- przekazywania zużytych baterii i zużytych akumulatorów zbierającemu zużyte baterie lub zużyte akumulatory.

W powyższym zakresie skontrolowano ogółem 19 sprzedawców hurtowych, nie stwierdzając nieprawidłowości u żadnego z nich.

Przedsiębiorca świadczący usługi w zakresie wymiany zużytych baterii i zużytych akumulatorów

Zgodnie z art. 50 ustawy o bateriach i akumulatorach przedsiębiorca świadczący usługi w zakresie wymiany zużytych baterii i zużytych akumulatorów ma obowiązek:

- przyjmowania selektywnie zebranych zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych od użytkownika końcowego, bez żądania od niego zapłaty za ich przyjęcie;
- przekazywania zużytych baterii i zużytych akumulatorów, zbierającemu zużyte baterie lub zużyte akumulatory lub prowadzącemu zakład przetwarzania zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.

W powyższym zakresie skontrolowano ogółem 1 sprzedawcę świadczących usługi w zakresie wymiany zużytych baterii i zużytych akumulatorów nie stwierdzając nieprawidłowości.

Prawidłowość udzielania gwarancji

Podczas kontroli 21 przedsiębiorców oferujących baterie lub akumulatory z gwarancją producenta, sprawdzano, czy wydawane dokumenty gwarancyjne spełniały wymogi odpowiednich przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r., poz. 1145 z późn. zm.).

Wszystkie 77 skontrolowane oświadczenia gwarancyjne, zgodnie z art. 577 § 1 Kodeksu cywilnego zostały sporządzone w języku polskim i nie zawierały sformułowań niezrozumiałych i wprowadzających w błąd.

Ponadto w oświadczeniach gwarancyjnych brakowało podstawowych informacji potrzebnych do wykonywania uprawnień z gwarancji, wymaganych na podstawie art. 577 § 2 Kodeksu cywilnego, tj. w szczególności:

- stwierdzenia, że gwarancja nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z przepisów o rękojmi za wady rzeczy sprzedanej – 4 oświadczenia gwarancyjne
- czasu trwania i terytorialnego zasięgu ochrony gwarancyjnej – jedno oświadczenie gwarancyjne,
- dotyczących uprawnień przysługujących w razie stwierdzenia wady – jedno oświadczenie gwarancyjne,

II. SZCZEGÓŁOWE USTALENIA KONTROLI

- nazwy i adresu gwaranta lub jego przedstawiciela na terenie Rzeczypospolitej Polskiej – jedno oświadczenie gwarancyjne.

W związku z powyższym do gwarantów skierowano wystąpienia pokontrolne z wnioskami o dostosowanie treści kart gwarancyjnych do wymogów ustawy lub kontrolowani przedsiębiorcy zobowiązali się do podjęcia dobrowolnych działań u producenta w celu uzupełnienia treści dokumentów gwarancyjnych o brakujące informacje.

Badania laboratoryjne

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o bateriach i akumulatorach wprowadzane do obrotu baterie i akumulatory, w tym baterie i akumulatory zamontowane w sprzęcie, nie mogą zawierać więcej niż 0,0005 % wagowo rtęci.

Ponadto wprowadzane do obrotu baterie przenośne i akumulatory przenośne, w tym zamontowane w sprzęcie, nie mogą zawierać więcej niż 0,002 % wagowo kadmu (art. 8 ust. 2 ww. ustawy) z wyjątkiem baterii przenośnych i akumulatorów przenośnych przeznaczonych do użytku w:

- systemach awaryjnych i alarmowych, w tym w oświetleniu awaryjnym,
- urządzeniach medycznych,

- elektronarzędziach bezprzewodowych (art. 8 ust. 3 ww. ustawy).

W toku kontroli u sprzedawców hurtowych pobrano do badań 21 partii baterii oraz akumulatorów. Wyniki badań przeprowadzonych w Laboratorium UOKiK w Łodzi w zakresie zawartości kadmu, ołowiu i rtęci, nie dały podstaw do zakwestionowania próbek.

II. PODSUMOWANIE

W toku przeprowadzonej kontroli nieprawidłowości ujawniono u 14,8 proc. kontrolowanych przedsiębiorców i jedynie w przypadku 1,83 proc. wszystkich skontrolowanych wyrobów. W porównaniu do kontroli przeprowadzonej w roku 2018 odnotowano spadek nieprawidłowości stwierdzonych u kontrolowanych przedsiębiorców (o 4,4 pkt procentowych) oraz (o 1,17 pkt procentowego) zmniejszenie liczby zakwestionowanych wyrobów.

Podsumowując wyniki kontroli można stwierdzić, że kontrolowani przedsiębiorcy, jak również producenci i importerzy, których wyroby były kontrolowane w zdecydowanej większości przestrzegają postanowień ustawy o bateriach i akumulatorach.

W większości ujawnione w toku przeprowadzonej kontroli nieprawidłowości dotyczyły naruszeń prawa występujących powszechnie również w innych obszarach rynku, tj. treści kart gwarancyjnych. Nieprawidłowości dotyczące zapisów w kartach gwarancyjnych niezgodnych z wymaganiami Kodeksu cywilnego to wynik zaniedbania ze strony wprowadzającego produkty do obrotu.

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli podjęto m. in. następujące działania:

- skierowano do 5 przedsiębiorców wystąpienia pokontrolne

w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości,

- wydano 1 żądanie w celu usunięcia stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości,
- wobec 1 osoby zastosowano pouczenia na podstawie art. 41 Kodeksu wykroczeń,
- skierowano 1 wniosek do sądu,
- skierowano informacje o stwierdzonych nieprawidłowościach do właściwych urzędów marszałkowskich oraz wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska.

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, jak również to, że baterie i akumulatory stanowią segment rynku, z którego odpady mogą stanowić zagrożenie ekologiczne należy monitorować i okresowo poddawać kontrolom jego funkcjonowanie, szczególnie w odniesieniu do postępowania ze zużytymi bateriami i akumulatorami.